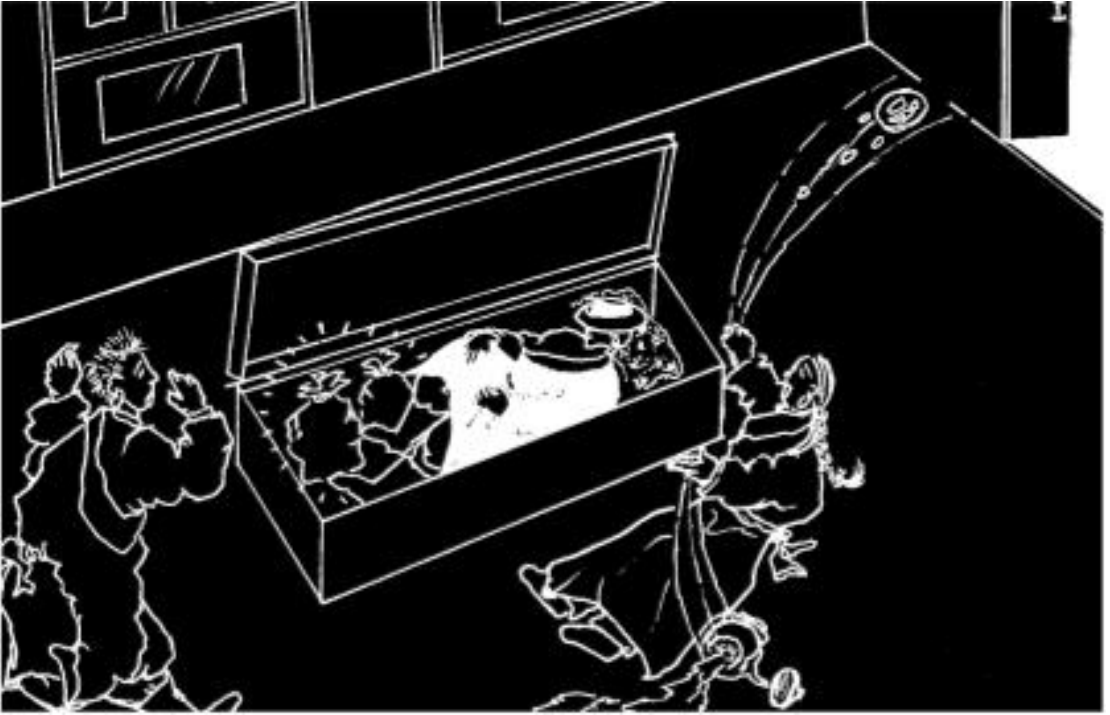

A Bad Friend རྒྱགས་པོ་ངན་པ་ཞིག

Before You Read: New Words and Exercises ཐ་སྐད་གསར་བ་དང་གཤར་སྦྱོང་།

friend [frend] རྒྱགས་པོ།

steal/stole [sti:l]/ [st ul] བརྐྱ་བ།/ བརྐྱས་པ།

treasure ['tre , 'trei-] ལྷན་ཚོལ།

climb [klaim] འཛོག་པ།

pull [pul] འཐེན་པ།

(take) revenge [teik ri'vend] དགྲ་ཤ་ལེན་པ།

comfortable ['k mf t bl] རྒྱུང་པོ།

pee [pi:] གཅིན་གཏོང་བ།

melt [melt] འབྲུག་པ་ལྷུ་བ།

taste [teist] རྩོལ་སྦྱོང་བ།

delicious [di'li s] ཞིམ་པོ།

prison ['priz n] བཅོན་ཁང་།

Exercises: Personalization གཤམ་སྒྱུར་། རང་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་སྒྱུར་བ།

1. Write a paragraph about a friend. What is he or she like? བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚན་
པ་ཞིག་ཐོས་དང་། ཁོ་འམ་མོ་ནི་ངི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན།

Example: དཔེ་བརྗོད།

I have many friends. One friend's name is Phuntshog. My friend Phuntshog is very tall. He
likes to eat apples. ང་ལ་གྲོགས་པོ་མང་བོ་ཡོད། གྲོགས་པོ་ཤིག་གི་མིང་ལ་ཕུན་ཚོགས་ཟེར། ངའི་གྲོགས་པོ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་
རིང་ཞིང་ཁོ་ཀྱང་ལྷ་བྱ་རྒྱུར་དགའ།

2. Think about one friend. What do you do for that friend? གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་སྒྲུབ་དང་། གྲོགས་པོ་
དེའི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བརྒྱབ་བཞིན་ཡོད།

Phuntshog and Rinchen were friends. One night, Phuntshog said to Rinchen, “I want to steal treasure from the King’s palace. Then, we can be rich.”

First, Phuntshog and Rinchen went to the palace. They climbed the roof. Then, they made a hole **in** the roof.

Rinchen said, “I will wait for you here. You go **into** the hole and steal some treasure. Put the treasure **in** this box and pull **on** the rope. I will pull the box up. Then, I will let the rope down again and pull you up.”

Phuntshog believed Rinchen. He climbed down the rope. He stole some treasure. He put the treasure **in** the box and pulled **on** the rope. Rinchen pulled up the box and put it **on** his horse. He left Phuntshog **in** the palace. He yelled, “There is a thief **in** the palace!” The King’s servants found Phuntshog. They punished him.

Phuntshog did not forget Rinchen. He wanted revenge.

One day, Phuntshog saw Rinchen. He said, “The King has some beautiful treasure **in** the palace. Let’s steal it!”

Rinchen thought, “I will take the jewelry and leave Phuntshog behind again.” He said, “Okay, but you will go **into** the palace. I will stay **on** the roof.”

Phuntshog agreed.

After they arrived **at** the palace, Phuntshog climbed down the rope. He waited a few minutes and got **into** the box. He pulled the rope.

Rinchen pulled the box up. He was happy that the box was so heavy. He thought that it was full of treasure.

Phuntshog was happy **inside** the box. He felt very comfortable. But, Rinchen’s house was far away. He had to stay **in** the box for a long time. He had to pee, so he peed **in** the box.

Rinchen noticed that there was liquid coming **from** the box. He thought, “This treasure is really special. It melts in the air! I will taste it.” He put his finger **in** the pee and licked it. He said, “Delicious.”

When Rinchen arrived at his home, he took the box **off** of the horse. He said to his wife, “Phuntshog is **in** prison now. He is waiting to die. I am very rich!” Then he opened the box. He was very surprised.

ལུན་ཚོགས་དང་རིན་ཚེན་གཉིས་ནི་གོགས་པོ་ཡིན། ཉིན་ཞིག་གི་མཚན་མོར། ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་རིན་ཚེན་ལ་རྒྱུ་བོའི་ཕྱི་
བང་ལས་རིན་པོ་ཆེ་བརྟུན་འདོད་ཀྱི་དེ་རྗེས་ང་ཚོ་ལུག་པོར་འགྱུར་ངེས་ཡིན། ཟེམ།

ལུན་ཚོགས་དང་རིན་ཚེན་གཉིས་རྒྱལ་བོའི་ཕྱི་བང་དུ་སོང་ནས་ཁང་ཟངས་དུ་འཛོགས། དེ་རྗེས་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁང་ཟངས་དུ་ལུང་
བུ་ཞིག་བརྟོན།

རིན་ཚེན་གྱིས་བཤད་རྒྱུར་རྒྱུ་ལ་ལྷོད་ལ་འདི་ནས་སྐྱུག་ལྷུང་ལུང་ནང་དུ་སོང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འགའ་བརྟུན་རྗེས་དེ་དག་སྐྱུ་
ཞིག་དུ་བརྟུག་ནས་ཐག་པའི་སྐྱོད་ལ་སྐྱོམས་དང་། ངས་ཡར་ལ་འཐེན། དེ་རྗེས་ངས་ཐག་པ་མར་འཕངས་ནས་ལྷུང་འཐེན་ཟེམ།

ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་རིན་ཚེན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་ཐག་པར་འཇུག་ནས་མར་བབས། ཁོས་རིན་པོ་ཆེ་འགའ་བརྟུན་རྗེས་སྐྱུ་
ནང་དུ་བཞག་ནས་ཐག་པས་བཟུམས། རིན་ཚེན་གྱིས་སྐྱུ་དེ་ཡར་འཐེན། དེ་ནས་ཁོའི་རྟ་ཐོག་དུ་བཀལ་ཞིང་ལུན་ཚོགས་རྒྱལ་བོའི་ཕྱི་
བང་དུ་སྐྱར་ནས་འགོ་ཞོར། རྒྱལ་བོའི་ཕྱི་བང་དུ་རྒྱན་མ་ཞིག་འདུག་ཤིང་ཅེས་སྐད་ཅོར་ཚེན་པོ་བརྟུག་རྒྱལ་བོའི་སྐྱོན་པོ་ཚོས་ལུན་ཚོགས་
བཟུང་སྟེ་ཆད་པ་བཅད།

ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་རིན་ཚེན་ཡིད་ལ་བཅངས་ནས་དབྱ་ཤ་ལེན་བསམ།
ཉིན་ཞིག་ལ་ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་རིན་ཚེན་མཐོང་ནས་ཁོས་རྒྱལ་བོ་དེ་ལ་ཕྱི་བང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོས་བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ལུ་གཉིས་བརྟུ་བྱ་འགོ་ཟེམ།

རིན་ཚེན་གྱི་བསམ་པར་རྒྱུ་ལ་ལྷོད་ལ་འཐེན་རྗེས་ལུན་ཚོགས་རྒྱབ་དུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་དུ།
ཁོས་བཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་འོན་ཀྱང་ལྷུང་ཕྱི་བང་གི་ལུང་ནང་དུ་འགོ་དགོས། ང་ཁང་ཟངས་དུ་འདུག་ཤིང་ཅེས་བཤད།

ལུན་ཚོགས་འཐད་པ་བྱུང་སོང་།
ཁོ་གཉིས་ཕྱི་བང་དུ་འགྱུར་རྗེས། ལུན་ཚོགས་ཐག་པར་འཇུག་ནས་མར་བབས། ལུང་ཅོམ་སྐྱུག་རྗེས་སྐྱུ་ནང་དུ་འཇུག་ནས་
ཐག་པ་དེ་འཐེན་འཐེན་བྱས།

རིན་ཚེན་གྱིས་སྐྱུ་དེ་ཡར་ལ་འཐེན། སྐྱུ་དེ་ལྷུ་བས་ཁོ་དགའ་སྟོ་ཚོད་མེད་སྐྱེས་ནས་སྐྱུ་དེ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཡོད་པར་
སེམས།

ལུན་ཚོགས་སྐྱུ་ནང་དུ་དགོད་ཕྱོ་བའི་ངང་ནས་སྐྱུ་སྐྱང་ཤར་མོད། རིན་ཚེན་གྱི་ལྱིམ་རྒྱུང་རིང་ན་ཡོད་པས། སྐྱུ་ནང་དུ་
ལུན་རིང་དུ་འདུག་དགོས། ཁོར་གཅེན་གཏོང་རྒྱ་ཐོན་ཏེ་སྐྱུ་ནང་དུ་བཏང་།

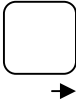
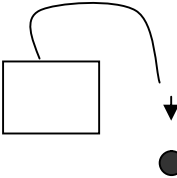
རིན་ཚེན་གྱིས་སྐྱུ་ནང་དུ་གཤེར་ལྷུ་བཞུར་བཞིན་པ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་ལྷུ་ལྷོད་ལ་འདི་མཁའ་དགུགས་དང་འཕྲད་ན་ལྷུ་འགོ་
བསམ་ཏེ་མ་ལྷུང་འཕགས་ཤིག་ཡིན་པས། ལྷོ་བ་སྐྱུངས་དགོས་ཤིང་སྐྱུ་ཁོས་མཇུག་མོའི་གཅེན་ལ་རིག་རིག་ཅོམ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་ལྷུག་ཅིག་ལྷུང་
ཞོར་རྒྱུ་མ་ཞིམ་གོ་ཟེམ།

རིན་ཚེན་ལུལ་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱུ་དེ་རྟ་ལས་ཕོགས་རྗེས་ཚུང་མ་ལ་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཤི་རྒྱུར་སྐྱུག་བཞིན་ད་ལྟ་བཙོན་ནང་ན་
ཡོད། ད་ནི་ང་འོ་མ་ལུག་པོར་གྱུར་འདུག་ཟེམ་བཞིན་སྐྱུ་དེའི་ཁ་སྐྱེས་དུས་ཏེ་ལས་ཤིང་ཏང་སངས་སོང་།

ལུན་ཚོགས་ལུལ་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱུ་དེ་རྟ་ལས་ཕོགས་རྗེས་ཚུང་མ་ལ་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཤི་རྒྱུར་སྐྱུག་བཞིན་ད་ལྟ་བཙོན་ནང་ན་
ཡོད། ད་ནི་ང་འོ་མ་ལུག་པོར་གྱུར་འདུག་ཟེམ་བཞིན་སྐྱུ་དེའི་ཁ་སྐྱེས་དུས་ཏེ་ལས་ཤིང་ཏང་སངས་སོང་།

Grammar: Prepositions བད་སྟོན། ལྷོར་ཚོགས།

Prepositions tell us the location (B) of something (A). Each preposition means something different. Some examples are:

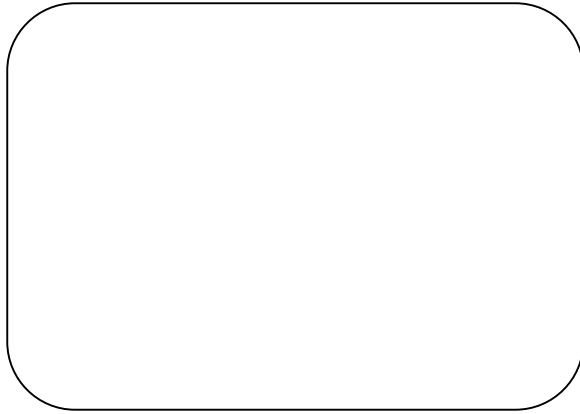
in on from off

Practice: ལག་ལེན་དང་སྒྲིང་བཅས།

Read the Paragraph Below and Answer Questions གཤམ་གྱི་ཚན་བ་བཏགས་ནས་དྲི་བ་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

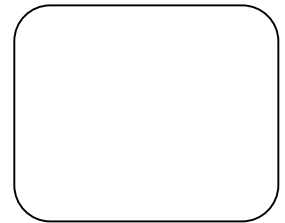
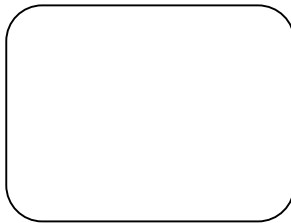
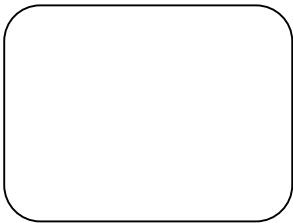
Rinchen said, “I will wait for you here. You go **into** the hole and steal some treasure. Put the treasure **in** this box and pull **on** the rope. I will pull the box up. Then, I will let the rope down again and pull you up.”

1. Draw a picture to show the word **into**. རྒྱུ་ནང་དུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་མཚན་པའི་རིམ་མོ་ཞིག་བྲིས།

2. How are the words **into**, **on**, and **in** different? Draw a picture for each word.

ནང་ལ་དང་སྒྲིང་། རན་སོགས་སོ་སོ་མཚན་པའི་རིམ་མོ་རྟེན་བྲིས།

Practice: ལག་ལེན་དང་སྒྲིང་བཅས།

Draw a picture of how Rinchen and Phuntshog entered the King's palace. རིན་ཚེན་དང་ཕུན་ཚོགས་

གཉིས་ཇི་སྟར་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྲང་དུ་འཇུག་པ་རིམ་མོ་རྟེན་བྲིས།

Work with a partner to write a description of the classroom using prepositions. ལྷོ་རྩོམ་བཞུགས་པ་

ནས་རང་གི་འདུག་གོ་གསལ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་ཁང་ཞིབ་བརྗོད་བྱོས།

Comprehension Questions: Follow the directions below. གཤམ་གྱི་གསལ་བཤད་ལྟར་བསམ་གཞིགས་དྲི་བ་དག་ལན་ཐོབས།

Part 1: Answer the questions. ལག་དང་བོ། དྲི་བ་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

1. How did Rinchen and Phuntshog steal from the King? What did they steal?

ལྷོ་རྩོམ་དང་རིན་ཆེན་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་བོར་ཇི་ལྟར་བརྐྱབས་པ་ཡིན། ལོ་ཚོས་ཅི་ཞིག་བརྐྱས་པ་ཡིན།

2. Who was left in the castle? What happened to them? Were they angry? ལྷོ་རྩོམ་དང་ལྷོ་རྩོམ་གྱི་སྐོར་གྱི་

རྒྱལ་བོ་ལོ་ཚོར་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྐོར། ལོ་ཚོ་ལོང་སྐོར་ལངས་སྐོར་དམ།

3. Why did Phuntshog want to steal from the King again? Why did he want Rinchen to help him? ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བོར་བརྟེན་བྱེད་འདོད་དམ། ཁོས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁོ་ལ་རོགས་བྱས་ན་བསམ་བ་ཡིན།

4. How did the story end? གཏམ་རྒྱུད་འདིའི་མཇུག་ཇི་ལྟར་རྒྱགས་ཡོད།

Part 2: Re-tell the story in 5 sentences. ཁག་གཉིས་པ། གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐར་མ་ལྔའི་ནང་དུ་བསྐྱར་བཤད་བྱས་དང་།

Simplified English text by Rose Hyson. དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་འདི་ཚོར་ཡང་བར་བཅོ་མཁན་ནི་Rose Hyson་དང་།

The Tibetan version of this text was prepared by G.yang skyabs rdo rje.

སློབ་ཚན་འདི་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་མཁན་ནི་མགོ་མང་གཡང་སྐྱབས་ལྗོངས་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།